Ч. 42. Второк 24 лютого (8 марта) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З угорскої палати послів. — З балканьского півострова. — Росийско-япаньска війна).

На суботнїшнім засїданю угорскої палати послів предложив президент міністрів ґр. Тіша внесене провізоричної зміни реґуляміну. Після того внесеня мають бути всїлякі пильні справи, як буджет, континґент рекрутів і т. п., залагоджувані в короткій дорозї, значить ся, можна буде визначити комісиї реченець для предложеня звіту. На внесене 50 послів буде можна установити реченець для залагодженя закона на повнім засїданю палати послів. По уплнві того реченця не вільно би вже вести нарад над законами. Третє читане має ся відбувати зараз по скінченю подрібної дискусиї. Засїдане має тревати доти, доки не відбуде ся голосоване що до принятя або відкиненя предложеня. Внесеня на відбуване тайних засїдань і бесїди, стремлячі до проволїканя дискусиї, не допускають ся. Президентови палати вільно послів, що нарушають спокій і відмавляють послух, видалити із салї і видати в сїм дїлї відповідне зарядженє. Внесене то, стремляче очевидно до обезсиленя угорскої обструкциї, приняла партия лїберальна грімкими оплесками, а опозиция бурливими криками і протестами. По виборі комісиї та по бесїдах обструкцийних закрито засїдане а слїдуюче назначено на понедїлок.

Турецке правительство по настаню росийско-япаньскої війни набрало відваги і хоч ще не сьміє противити ся самій реформі, то все-таки зачинає робити такі трудности, котрі могли би остаточно зробити всяку реформу неможливою. Але з другої сторони не можна сказати, щоби турецке правительство домагало ся чогось безправно. Оно жадає, щоби всї тоті межинародні жандарми, які призначені заводити лад в Македониї, носили турецкі мундури і щоби вивчили ся турецкої мови. Турецке правительство доказує, що реорґанїзация жандармериї, так як она тепер переводить ся, єсть нарушенем верховної власти Туреччини і для того висилало оно протест у відповіди на мемориял амбасадорів австро-угорского і росийского. — Не дасть ся заперечити, що рация по стороні турецкого правительства, бо як би й не було, то установлене в турецкій державі жандармериї, котра би не стояла під верховною властию турецкого правительства, анї навіть не носила турецкого мундуру, значило би заведене держави в державі. Амбасадори однакож суть того погляду, що жаданя Туреччини суть неоправдані і длятого лагодять відповідну ноту. Коли Туреччина схоче й дальше поступати щораз сьмілїйше, то не дивниця, що ситуация на Балканї може стати критичною. Обава того спонукує Австро-Угорщину бути готовою на всякий случай і в тім треба шукати причини, що австрийскі піддані за границею одержали в послїдних днях завізване через дотичних консулїв, щоби всї, котрі з них належать до резерви, вертали до краю. Сего ще не можна уважати за мобілїзацию, але на всякий случай єсть то приготоване до неї.

З поля росийско-япаньскої війни нема майже ніяких більшої ваги вістий. Люта зима, великі снїги і морози спинили майже всї рухи воєнні. Ґен. Флуґ доносить з Порт Артура, що там спокійно і що япаньскої фльоти нїгде не видко. О рухах Японцїв звістно лиш то, що они постановили висаджувати своє войско вже не в Чемульпо коло Сеуля, але в порті Чінампо, положенім значно дальше на півночи від Чемульпа на західнім побережу Кореї близько Пен-ян; тим способом войско не буде мусїло мучити ся довгим маршом і скорше можна єго буде висадити над ріку Ялю, взглядно ставити опір евентуальному атакови Росиян. Бо треба знати, що Росияни стоять вже також в значній силї в північній Кореї; за тими козаками, що недавно тому з'явили ся були під Пен-яном, стоїть значна сила войска під проводом ґен. Мищенка, котра дїлає зовсїм незвисимо від прочої росийскої армії. Кольонна ґен. Мищенка складає ся з бриґади забайкальских козаків,

---

18)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше).

Одинока звязь межи цїсарем а єго народом була така, що він в день своїх уродин або на новий рік та при подібних иньших нагодах приймав ґратуляциї. У великій троновій сали стоїть ще нинї „трон", на котрім засїдав цїсар в широких і довгих ризах та в шапочцї з кінского волося. Той „трон" складає ся із не висшого як на метер шатра з білої матерії з чорними лентами; в серединї лежить на земли тоненька мата і на ній сїдав цїсар. Поміст перед троном єсть о кілька ступенів низший і там ставали князї в найпишнїйших одежах, з котрих кожда представляла сама собою окреме дїло штуки; они ставали на колїна і сунулись на них аж близько до трону і там складали цїсареви свої желаня.

Иньшої звязи між цїсарем а єго народом не було. Замість него займав ся справами держави шоґун, себ то віце-цїсар, достоїньство, яке сотками лїт було дїдичне в родинї Токуґава. З часом тоті шоґуни, що мали свою резиденцию в Єддо (нинїшне Токіо), захопили були всю власть в свої руки; они змушували князїв перебувати через пів року з родинами на їх дворі і довкола шоґунової палати, укріпленої величезними баштами, стояло множество палат даміїв, побудованих зовсїм так само як цїсарска палата в Кіото, лиш відповідно простїйше. Послїдний шоґун — каже Гессе Вартеґґ, за котрим се подаємо — жиє ще нинї і я підчас моєї подорожи в стороні живописного вулкана Фуджіяма, сьвятої гори Японцїв, мав нагоду пізнати того колись могучого старика в єго скромнім домівцї.

Супроти шоґуна мали краєві князї не більше значіня як слуги. Але за то як они дули ся та гордили ся, коли що року вибирали ся в дорогу до єго палати в Єддо! Сьвітла дружина самураїв, двораків і слуг їхала з ними; на кількасот кроків наперед ступали перед ними борці з добутими мечами, а хто не злїз з коня, коли над'їзджав такий великий пан, та не поклонив ся до самої землї або не щез завчасу, того порубали на місци. Перед кількома десятками лїт їздило ся ще на носилцї, на котрій сидїло ся з підогненими під себе ногами, або на бамбусовій жерди, з котрої ноги звисали. Тота жердь спочивала на плечах голих кулїв (двигарів). Одинокі гостинцї в краю була тоді дорога межи містами Єддо і Кіото, звана Токаідо, обсаджена величезними япаньскими соснами, і дорога звана Гокаідо, що вела з Єддо на північ. Впрочім були в краю лиш самі стежки.

Ще сорок лїт тому назад можна було почислити на пальцях тих европейских подорожних, котрим пощастило ся об'їздити сю середновічну Японію. Їх стерегли дуже строго а з Єддо мусїли боронити від ворожого їм народу. Єддо зі своїми низькими домами з дерева і паперу подобало на величезне село, в котрім лиш многі сьвятинї Будги, положені серед великих парків зі старими як сьвіт деревами, робили якусь зміну. Кожда улиця буде замкнена деревляними воротами, коло котрих стояла варта. Промисл обмежав ся лиш на малу домашну роботу, штуку і промисл артистичний піддержували майже виключно лиш вельможі і на кождім дворі були артисти, котрі на виконане не одного дїла потребували цїлого свого житя.

Стан купецкий належав до найбільше погорджуваних станів а торговлю уважали нїби за якийсь рід обманьства. Коротко сказавши, відносини в Японії були подібні до тих, які були в Европі перед сотками лїт, в середновічних часах, лиш що з ними сполучала ся будгайска віра і хіньска культура. Хіна була жерелом всего знаня, всеї учености; інтелїґентні верстви япаньскої суспільности учили ся хіньских клясиків та й уживали хіньского письма.

Оттакі були відносини, коли около половини минувшого столїтя появили ся Европейцї на своїх великих кораблях і наробили великого клопоту в краю, що ще від 1603 р. за шоґуна Іеясу був замкнений для чужинцїв. Тоті чужинцї не дали ся прогнати і американьска ескадра під проводом віце-адмірала Перрі'го змусила в 1854 р. Японцїв отворити по части край для чужинцїв та заключити угоду торговельну. Перший раз за сотки лїт по-

числячої чотири полки, а до неї приділені три козацкі батерії і що найменше два полки стрільців третої всхідно-сибірскої бриґади. Один з тих полків станув вже, як сказано, аж під Пеняном. Взагалі цілу силу кольонни Мищенка обчисляють на 5500 вояків готових до бою, а з тих 3300 кінности, 1600 стрільців і 24 пушок. Що тота сила може Японцям робити великі трудности, а навіть дуже значно спиняти їх в походї на одинокім гостинци, котрим можна над ріку Ялю посувати ся, о тім нема й сумніву.

Богато клопоту робить Росиї постава Хіни. Хіньске правительство висилає щораз більше войска на манджурску границю, а то звернуло увагу российского правительства до того степеня, що російский посол в Пекінї аж мусів внести протест против того. Хіньске правительство рішило ся не узглядняти того протесту а то длятого, бо каже, що оно висилає то войско лиш для береженя своєї неутральности та боїть ся, щоби котрась із воюючих сторін не схотїла заплатити собі відшкодоване хіньскими землями. Хіна — кажуть в правительственних кругах — не має найменшого інтересу мішати ся до війни; она хиба лиш може тїшити ся, що єї становище скріпить ся і що она буде могла переводити реформи у себе без нічиєго впливу.

Новинки.

Львів дня 7-го марта 1904.

— **Іменованя.** П. Міністер рільництва іменував краєвого інспектора лїсового, старшого комісаря лїсового Генрика Шайрінґа, радником лїсовим у Львові.

— **Нещастна пригода.** В ночи з пятниці на суботу лучила ся в львівскім войсковім шпитали нещастна пригода, в наслідок котрої санїтарний вояк Малиш упав жертвою власної неосторожности. Коло півночи збудив Малиша, що спав в головнім будинку шпитальнім, службовий підофіцир, котрий мав его завести до окремого павільону для заразливих недуг, де на Малиша припадала нічна служба. Підофіцир збудивши его, велїв єму ждати на себе в коридорі, а сам пійшов збудити і відвести инших вояків призначених до служби в головнім шпитали. Тимчасом Малиш, не ждучи на поворот підофіцира, против інструкциї пійшов сам через подвіре до окремого павільону, відділеного замкненою брамою і зажадав від команданта варти, аби єї отворив. Вийшовши за браму, стрітив вояка, що стояв на варті перед шпиталем для недужих арештантів, а той коли побачив вояка, що виходив в плащи, накиненім на голову і без звичайного супроводу службового підофіцира, крикнув три рази: Halt, wer da! Коли Малиш не відповідав, вояк вистрілив. Куля поцілила Малиша в черево і смертельно его ранила. Малиш помер в суботу в полуднє.

— **Родинна драма.** З Берлина доносять: В тутешнім готели Goldener Stern лучила ся онблаги страшна пригода. Іменно готелева служба найшла рано в однім готелевім комнатї отроєну родину зложену з мужа, 30-лїтної жінки і 5-лїтної дївчини. Не найдено при них анї феника. Доси незвістно, хто були тї люди і як називали ся.

— **Доля еміґрантів.** До краківского Czas-у доносять: Перебуваючі в Липску на науці пп. Ст. Пилят, син заступника Маршалка краєвого і др. І. Вашиньский стрітили минувшого тиждня случайно на улицях Липска 6 селян з Задвіря із всхідної Галичини, що майже умирали з голоду і зимна. Тих селян спроваджено перед двома тиждиями до роботи в камінних ломах коло Даренбурґа, а посередником в тім був якийсь фактор жид. Поводжено ся з ними так зле, що они полишивши свої папери в руках підприємця, утїкли і по двох днях зайшли до Липска. Австро-угорский консулят не хотїв займити ся ними, бо не мали паперів. Пп. Пилят і Вашиньский купили їм зелїзничі білети до австрийскої границї Боденбах, звідки будуть мусїли відставити їх дальше австрийскі власти. Один з тих селян називає ся Волощак, другий Лопух.

— **Торговля живим товаром.** Одна жидівска часопись остерігає перед значним запотребованем „живого товару" до Ст. Люї в північній Америцї на виставу, котру там устроює ся. Вийшлє іменно на яву, що звістні „промисловцї" роздали своїм аґентам 125.000 долярів, щоби доставити значнїйше число дївчат па час треваня виставп. Наслїдком того можна сподївати ся, що аґенти розпічнуть незадовго свою роботу і в Австриї, а головно в Галичинї, звідки, як виказала урядова статистика, вивозить ся найбільше того „товару".

— **Концерт.** В XLIII роковин смерти Тараса Шевченка відбуде ся 15 марта 1904 в салї львівскої фільгармониї концерт старанем руско-народних товариств при співучасти панї Лопатиньскої, хору „Львівского Бояна" і войскової орхестри. Програму подасть ся пізнїйше. Білети можна замовляти вже тепер в канцеляриї тов. „Просьвіта" у Львові, Ринок ч. 10 I п.

— **Зловлений опришок.** Із Станиславова доносять: Як звістно, в Кракові на двірци арештовано недавно Самуїла Сеницю, який на спілку з кимись злочинцями обікрав в Тернополи Францова. Тернопільска полїция збираючи причинки до біоґрафії Сеницї, викрила, що Сениця єсть Стефаном Островским, котрий коло російскої Новоселицї мав вирізати цїлу родину. Російскі власти шукали Островского і назначили 500 рублів нагороди тому, хто спіймає сего злочинця.

— **Добрий готель.** В Оклягомі в американьскім краю Тексас, вивішено в сїнях одного готелю такі приписи: 1) Від панів, що кладуть ся спати в чоботах, вимагає ся дрібна оплата. 2) Три удари в двері значить, що в готели когось замордували і що гості мусять сейчас вставати. 3) Один вистріл з пістолета за мало, аби заалярмувати службу. 4) Здирати тапети із стїни до.... закуреня файки не вільно. 5) Як через стелю перетїкає до комнати дощ, гість найде під лїжком парасоль....

— **Наслїдки молодечої марнотратности.** Шїснайцятьлїтний студент ґімназияльний Іван Людкевич прибув онгоди з Тернополя до Львова і замешкав у свояка при ул. Клепарівскій. Молодець був в добрім настрою, бо, як хвалив ся, здав вступний іспит до VI кл. (послїдний піврік учив ся приватно) і вечером був на представленю в „Colosseum", де також бавив ся знаменито. Онгоди рано попращав ся

бачили середновічні Японцї новочасних культурних людий та новочасне оружие а деякі борби та бомбардациї, що були наслїдками різкого опору поодиноких вельмож в краю, отворили Японцям очи та показали, які они слабі.

Аж тоді перший раз показала ся внєшність духа, хитрість і патріотизм сего особлившого народу островного. В противности до своїх давних учителїв, Хінцїв, пізнали они зараз, що мусить настати цїлковитий переворот в їх державних відносинах, в їх узброєню і воєнній силї, скоро не хотять, щоби Европейцї їх перемогли і зробили з їх краю европейску кольонію. Князї і самураї з японьского полудня дали головний почин до того. Деякі рішили ся виїхати на кілька лїт на науку до Европи і Америки, щоби там пізнати чужі здобутки науки і поступу; другі напирали до сполученя многих удїльних князївств в одну велику державу і до установленя на ново цїсарскої власти замість панованя шоґунів. Їх патріотизм був так великий, що тоті богаті, майже незавпсимі князї віддали цїсареви не лиш свої землї, але навіть і всї доходи а вимовили собі з них лиш десятину на будуче. Се поступоване великого числа удїльних князїв не має примїру в історії. Декотрі з них ставили, що правда, опір і прийшло до війни, в котрій другі їх побили та повели цїсаря яко володїтеля з его старої резиденциї до Єддо, теперішного Токіо, де він заняв палату прогнаного шоґуна.

Тимчасом деякі могучі князї, між ними передовсїм теперішний ґраф Іто, пізнали західні краї і спонукали цїсаря завести в своїй державі культуру західних країв. Одним почерком пера установлено конституцию з палатою послів і палатою панів, так само новочасну армію і фльоту, заведено европейскі школи, почту і мито, словом переверено цїлий, в середновічних звичаях закостенїлий край до гори ногами, скинено з себе стару Японію а надягнено нову так, як зміняє ся одїж.

В Европі єсть загальний погляд, що сей переворот був дїлом цїсаря. Цїсар до того лиш о стільки причинив ся, що згодив ся на той переворот, який єму предложили давні князї і низша шляхта. Він же перед тим не знав нїчого о сьвітї, а коли его перевели з Кіото до его нової резиденциї в Токіо, побачив він перший раз в своїм житю свій нарід, своє войско, побачив перший раз лїси і ріки та села. І сей чоловік мав би зараз на другий день зрозуміти вже знаменитість европейского оружия та европейских кораблїв воєнних, шкіл, почти і т. д., щоби то все таки зараз заводити в своїй державі? Нї, то не цїсар то все зробив; почин до того дали князї, але цїсареви треба признати ту велику заслугу, що він яко перший знизив ся до людий і зрік ся своєї неприсутности та дав собі обкроїти конституциєю дуже значно свої давні права і привилеї.

Трийцять і шість лїт минуло з тої пори і в тім короткім часї переведено реформи, котрі можна би уважати за неможливі, як би о тім не сьвідчили дїла. Чого доказала від тої пори армія і фльота, утворена і вишколена европейскими, в значній части нїмецкими офіцирами і фаховими людьми, як могучою і поважною стала нинї японьска воєнна сила, се звістно загально. Звістно також і то, що в Японії позаводжено новомодні гостинцї, університети, школи, арсенали і взагалї всї европейскі інституциї. Рівночасно з тим зробив ся також при помочи правительства великий переворот і в житю промисловім та торговельнім. На місце дрібного промислу, котрим займали ся лиш поодинокі люди, настали у всїх містах великі фабрики; стан купецкий, давнїйше погорджуваний, став ся нинї загально поважаний а навіть давні князї не встидають ся брати ся иноді до якогось підприємства. Хто давнїйше їздив по Японії, тому представляли ся міста здалека як би купи низьких домів, без коминів і диму. Нинї понад то море домів підносять величезні фабрики, високі бондури фабричні, а давне ясне синє небо закривають тепер хмари диму. Відносини до заграницї стають з кождим роком що раз більші. Правіз і вивіз, якого перед трома десятками лїт зовсїм не було, доходить нинї до кількасот міліонів а Японія стала могутною державою, з котрою у всхідній Азиї і на Тихім океанї треба вже числити ся.

А всеж-таки подив і оцїнка японьского поступу в Европі пішли трохи за далеко. Японцї не перестали бути проворними і хитрими орієнталами. Они уміли викликати на Заході віру в то, мов би они дїйстно, навіть і в своїй моральности перекинули ся зовсїм в західних людий і стали новомодними культурними людьми в нашім значіню. Многі Японцї, котрих принято до нїмецких шкіл, до армії а навіть і до промислу, уміли обертати ся в сторону, звідки вітер віє, убирали ся і поступали як Европейцї, учили ся нашої (нїмецкої) мови і показували свою велику інтелїґенцию, а се було причиною, що після їх поведеня оцїнювано й цїлий нарід.

По правдї однакож позістали Японцї тим, чим були давнїйше. Їм не при думцї приймати наші звичаї; они все ще держать ся кріпко старого, а навіть і то у них з кождим роком погіршає ся, і коли так буде дальше, то в Японії прийде до великого розладу. Культурний нарід на взорець европейский потребує і европейскої моральности.

Що до віри то Японцї позістали поганами. Они приклонники будгайскої віри і хоч переймили европейску культуру, християньскої віри не хотїли переймити. Замість того вернули навіть до давного віддаваня божої чести сонцю, бодай в урядових кругах, бо великі маси народу суть для віри зовсїм байдужні і єсть може лиш мало народів на сьвітї, котрі би так мало мали змислу для релїґії як Японцї. А моральність в послїдних десятках лїт стала може ще

з свояком і мав вернути назад до Тернополя. Та замість на дворець Людкевич удав ся на поблизьку гору Вісьньовского, т. зв. „гицлївску“, і тут стрілив собі в груди з револьвера. Случайно бачив се поліцият і кинув ся студентови на поміч. Сей мав ще тілько сили, що почав утїкати, але вже по кільканайцятьох кроках упав на землю. Залитого кровю студента віднесли прохожі до мешканя его свояка а звідси відставлено недоспілого самоубийника до шпиталю. Хоч перестрілив собі груди, лїкарі мають надію удержати его при житю. Аж по тїй подїї надійшов з Тернополя від матери Людкевича лист, з котрого показало ся, що він іспиту зовсім не здав, а натомість гроші на таксу і дидактрум пропутав на забави. Страх перед гнївом матери був причиною наміреного самоубийства.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 7 марта. Міністерство справ внутрішних видало до всїх краєвих властий політичних розпорядженє, в котрім постановляє, що телєґрами, висилані до властий політичних, а доносячі о появленю ся віспи або тифу пятнистого, суть вільні від оплати.

Прага 7 марта. Вчера перед полуднем около 9 ої години прийшло на Перекопах межи нїмецкими буршами (студентами) а народно-соціялїстичними студентами ческими до так великої бійки, що треба аж було завізвати войско. Баталїон стрільцїв і шкадрона драґонів зробила порядок. Полїция арештувала 48 осіб, а межи ними 10 ческих студентів, 4 робітників і одного Нїмця, котрий побив був якогось робітника. Посол Кльофач, заким ще наспіло войско, хотів промавляти, але комісар полїциї не позволив.

Льондон 7 марта. Японцї взяли ся ставити поспішно зелїзницю із Сеуля до Фузана. 1000 тон материялу наспіло вже до Сеуля. Рівночасно з материялом прибули й европейскі інжинїри, котрі будуть вести будову. Будова має бути в короткім часї укінчена.

Льондон 7 марта. „Standard“ доносить з Тієнцину, що Росияни заняли стацию зелїзницї Гсінмінтун і цензурують дуже строго телеґрами. Позаяк порт, телеґраф і зелїзниця знаходять ся на территориї неутральній, то Росияни не мали права до того.

Петербург 7 марта. Пять японьских кораблїв бомбардувало вчера пополудни 55 мінут порт Владивосток.

Петербург 7 марта. Росийска агенция телеґрафічна доносить, що вчера о 1 год. 22 мін. пять японьских панцирників і два кружляки взяли ся від усурийского заливу бомбардувати порт, але не зробили великої шкоди. О 2 год. 30 мін. давши 200 вистрілів перестали бомбардувати.

Тієнцин 7 марта. Бюро Райтера доносить, що хіньске правительство замовило у Крупа дві батериї. З пограничного войска утїкають вояки заєдно.

Свакопмунд 7 марта. Пудерманн побив Герерів. В битві згинуло 5 Нїмцїв. Страти Герерів мабуть невеликі.

НАДІСЛАНЕ.

Повідомляє ся Р. Т. Всеч. Духовеньство, що Міский музей у Львові купує і дає найвисші цїни за старі ризи церковні, капи, далматики, як також всяку церковну утвар.

Дирекция промислового музея.

гірша, як була давнїйше. Уживане многих тисячів молодих дівчат, ба навіть шести- і десятилїтних дїтий до роботи у фабриках, наплив сільского населеня до міст, що дуже скоро збільшають ся, велике число людий без занятя і здавен давна підрядне становище жінок, звело моральні відносини на дуже низький степень. Многоженьство, хоч урядово недозволене, єсть все таки ще досить загальне навіть в найвисших станах. То правда, що заходами благородних людий, передовсім же доброї і загально поважаної цїсаревої Гаруко, настали школи і заведеня для образованя жіноцтва, але они то капля в мори, а чужого подорожника в Японії иногдї аж страх бере, коли видить, яка в краю неморальність.

Ті Японцї, що їздять по Европі убрані зовсім по европейски, викликали також погляд, мов би то люди в їх краю закинули вже зовсім давну свою ношу, свої ріжнобарвні широкі халати і мов би та стара живописна ноша Японців щезла зовсім під напором европейской культури. Річ має ся противно. На цїсарскім дворі і в правительственній службі убирають ся Японцї, що правда, по европейски. Але скоро скінчить ся служба, котра могла би їх звести з Европейцями, то по найбільшій части скидають Японцї, навіть сам цїсар і его міністри невигідну для них европейску одіж та беруть на себе свої кімоно. Ще більше, можна би сказати, на щасте роблять то жінки. (Японкам лиш їх народний стрій дуже до лиця). Двірский церемоніял під сим взглядом відступив від своєї строгости. На двірских торжествах виступають княгинї і дами високої шляхти, що правда, в европейских тоалетах, але значно більша часть делїкатненьких, незвичайно повабних і любеньких женщин красує ся в своїх ріжнобарвних кімонах. На улици можна лиш рідко коли побачити Японця, а Японку майже нїколи в европейскій одежи, так само й в театрах або в публичних місцях забави, а дома таки вже нїколи. В міліонах паперових хаток нема прецї майже ніяких меблїв, а у вузких штанах годї сїдати на землю без обави якої для них катастрофи. Тоненькі мати, якими поміст застелений, служать заразом за стіл і постіль. Ходити по них в замащених европейских чоботах годї, і так вже сама своєрідність домів змушує держати ся давної ноші і виступців; коли входить ся до хати, то здоймає ся виступцї і лишає ся їх на дворі.

У великих містах можна побачити також і европейскі доми, та двірки японьских вельмож і богачів, але они творять лиш виїмку, а не правило. В малых містах і на селї єсть все ще так як було давнїйше, ба навіть і у великих містах видко вже змаганє вертати назад до старого.

То була би ще найкрасша сторона новомодної Японії, бо у всім иншім відносини не поліпшили ся, а скорше погіршили ся. Впрочім то й понятно, що при такій молодій, новосотвореній цивілізациї показують ся хиби. Правительство робить, що може, щоби їх усунути, але то може зробити лиш час і минуть цїлі поколїня, заким можна буде усунути то зіпсуте, яке панує в кругах урядничих аж до найвисших становищ, в банках, в судівництві і в сьвіті купецкім. Европейскі купцї суть без сильні супротив японьских; їм брак строгої правної опіки. Вкладати капітали або основувати в Японії якісь підприємства то річ небезпечна, а брак довіря вяже і правительству руки. Досп лиш велика повага цїсаря, котрого нарід так любить і поважає як би якогось бога, могла вдержати державу від упадку. Але й тота повага вже ослабає. На всякий случай було би хибно уважати новомодну Японію вже тепер за культурну державу на взорець европейский.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1903 після середно-европ. часу.

посп.	особ.	Зі Львова
відходить		
		День
	6·22	До Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6·45	„ Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск з Підзамча
8·25		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·35	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·05	„ Лавочного. Калуша, Борислава
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Самбора, Хирова
	9·40	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	„ Черновець, Делятина, Потутор
	10·40	„ Тернополя, Потутор
1·50		„ Підволочиск з гол. двірця
2·04		„ „ з Підзамча, Гусятина
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе, Калуша
2·50		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Скольного лиш від 1/5 до 30/9
	3·25	„ Ряшева, Любачева
	3·40	„ Самбора, Хирова
		Ніч
12·45	4·10	До Кракова, Відня, Берлина
2·51		„ Іцкан, Букарешту, Чорткова
	6·05	„ Станиславова, Жидачева
	6·15	„ Кракова, Відня, Берна, Хирова
	6 40	„ Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша
	7·05	„ Сокаля, Рави рускої
	9·20	„ Підволочиск з Підзамча, Бродів
	10 42	„ Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина
	10 55	„ Кракова, Відня, Івоничa
	11·—	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·24	„ „ з Підз., Грималова, Заліщик
	11·05	„ Стрия
	11·11	„ Жовкви (лиш що неділї)

посп.	особ.	До Львова
приходить		
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	7·35	„ Самбора, Хирова
	7·40	„ Янова на гол. дворець
	7·45	„ Лавочного, Борислава, Калуша
	7·35	„ Підволочиск на Підзамче
	7·55	„ „ „ гол. дворець
	8·55	„ Кракова, Відня, Орлова
	9·55	„ Стрия
	10·55	„ Ярослава, Любачева
	11·15	„ Станиславова, Потутор
	1·25	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Відня
1·40		„ Іцкан, Станиславова, Чорткова, Заліщик
2·15		„ Підволочиск на Підзамче, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·30		„ Підволочиск на гол. дворець, Гусятина
	5·06	„ „ „ Підзамче
	5·30	„ „ „ гол. дворець
	5·55	„ Сокаля, Белзця, Любачева
	5·50	„ Кракова
	5·40	„ Черновець, Жидачева
		Ніч
	10·—	З Самбора, Сянока
12·20		„ Черновець, Заліщик, Делятина
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·09	„ Тернополя, Грималова на Підзамче
	3·30	„ Тернополя, Грималова на гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Сянока
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Чорткова, Гусятина
	10·02	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз.
	10·40	„ Лавочного, Калуша Борислава

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В місті видають білети їзди: Аґенция Ст Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі иниі, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52, в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

Обезпечайте будинки, движимости, збіже і пашу

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекурацийнім

„Днїстер“

ТОВАРИСТВО ДНЇСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 К т. є. 8%.

Шкоди ліквідує ДНЇСТЕР скоро при участи місцевих членів і делеґатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНЇСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 К.

Фонди ДНЇСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1,013,691 К і уміщені в пупілярних цінних паперах.

АҐЕНЦИЇ ДНЇСТРА находять ся у всїх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНЇСТЕР уділяє аґенциї господарям, де єще на більший округ нема аґенциї. Аґенти заробили вже 537.815 К провізиї.

НА ЖИТЄ треба обезпечати ся через ДНЇСТЕР в Товаристві краківскім; власну провізию від таких обезпечень дає ДНЇСТЕР на рускі добродійні цїли; тому на житє обезпечайте ся тілько через ДНЇСТЕР.

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

у Львові, Ринок 10, в домі „Просьвіти“.

ПОЛІСИ „ДНЇСТРА“ приймає при позичках Банк краєвий і каса ощадности.

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасіки 5 клґр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найлїпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о меді варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. Іванчани.

Аптика в Королївцї

поручає

В. АЛЄРГАНДА АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, виготовлювані з найцїльнїйших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслїдком того они просто неоцїнені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіль тих запарює ся в шклянцї кипячої води і той відвар пє ся в лїтнім станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Головна

Аґенция дневників і оголошень

у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всї дневники

краєві і заграничні

по цїнах оригінальних.

Аґенция дневників Ст. Соколовского в Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — приймає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій агенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тижневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може приймати оголошеня виключно лиш та агенция.

Дуже величавий

образ комнатний

представляючий

„ПРИЧАСТЄ“

мальований артистом Єверским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

Антона Хойнацкого

Львів, ул. Руска ч. 3.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).